

کارشناس «آتیه‌نو» به پرسش‌های شرکای اجتماعی پاسخ می‌دهد

نحوه تجمیع سوابق همزمان ارسالی از سوی دو کارگاه مختلف

دارد با بهره‌گیری از تجربیات کارشناسان، شرکای اجتماعی را با ظرایف قانونی این حوزه آشنا کند. موضوعاتی که در این شماره به بررسی آن‌ها می‌پردازیم عبارت‌اند از:

احمد فاضلی

کارشناس سازمان تأمین اجتماعی

- حذف قانون جذب بیمه‌شده جدید در زمان بازنشستگی
- نحوه بهره‌مندی از کمک‌هزینه کفن‌ودفن برای بیمه‌شدگان
- حداکثر زمان بهره‌مندی از مقرری بیمه بیکاری
- نحوه زایل شدن توالی ۲۰سال سابقه کار در مشاغل سخت و زیان‌آور
- تأمین اجتماعی

گزارش

سازمان تأمین اجتماعی به‌عنوان بزرگ‌ترین سازمان بیمه‌گر کشور با جامعه عظیمی از مخاطبان در ارتباط است که غالباً با قواعد و قوانین این سازمان بزرگ آشنایی کافی ندارند. «آتیه‌نو» تلاش

۴۸ساله هستیم و ۲۸سال سابقه پرداخت حق بیمه داریم. بعد از رسیدن به سن ۵۰سالگی و تکمیل ۳۰سال سابقه می‌توانم بازنشسته شوم. با توجه به اینکه یک سال است طی دو نوبت کاری در دو کارگاه و با دو کارفرما کار می‌کنم و حق بیمه من در هر دو کارگاه به حساب تأمین اجتماعی واریز می‌شود، تصمیم دارم تا زمان بازنشستگی به این کار ادامه دهم. خواستم در خصوص میزان مستمری بازنشستگی افرادی که در سال‌های آخر اشتغال خود در دو یا چند کارگاه کار می‌کنند اطلاعاتی داشته باشم.

بدوناً لازم است اطلاع داشته باشید بیمه‌شدگانی که در شیفت‌های مختلف کاری در چند کارگاه اشتغال به کار دارند، جهت ارائه تعهدات قانونی صرفاً دستمزدهای دریافتی آن‌ها با هم جمع می‌شود. اما جمع سوابق آنان فقط تا سقف ۳۱روز در نیمه اول سال و ۳۰روز در نیمه دوم سال (در سال‌های غیرکیسه اسفندماه ۲۹روز) محاسبه می‌شود. ضمناً با توجه به اینکه حداکثر دستمزد مشمول کسر حق بیمه معادل هفت برابر حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار است، لذا جمع دستمزدها نیز تا سقف حداکثر دستمزد در نظر گرفته می‌شود. برای محاسبه میزان مستمری بازنشستگی افرادی که طبق ماده (۳۴) قانون تأمین اجتماعی در چند کارگاه شاغل هستند، ابتدا دستمزد هریک از کارگاه‌ها در طول ایام مربوط به محاسبه میانگین دستمزد، به‌صورت ماه‌به‌ماه با رعایت حداکثر دستمزد تجمیع شده و میانگین دستمزد مشمول کسر حق بیمه هر کارگاه به‌صورت جداگانه محاسبه می‌شود. میانگین‌های به‌دست آمده هر کارگاه در میزان سابقه اشتغال در همان کارگاه ضرب شده و بر عدد ۳۰ تقسیم می‌شود. مجموع اعداد به‌دست آمده به‌عنوان میزان مستمری استحقاقی بازنشستگی بیمه‌شده خواهد بود.

۱۹سال و ۶ماه است به‌صورت متوالی در کارگاهی که مشمول مشاغل سخت و زیان‌آور است اشتغال به کار دارم. شش ماه دیگر با تکمیل سوابق می‌توانم بازنشسته شوم. دو سال قبل اختلافی که با کارفرما داشتم منجر به طرح شکوائیه در اداره کار شد. در این رابطه مدت سه ماه به‌صورت بلا تکلیف منتظر صدور رأی مرجع حل اختلاف اداره کار بودم تا اینکه به رأی این مرکز با دریافت سه ماه حقوق ایام بلا تکلیفی به کار قبلی اعاده شدم. آیا سه ماه ایام بلا تکلیفی که طی آن شاغل نبودم باعث زایل شدن توالی ۲۰سال سابقه کار در مشاغل سخت و زیان‌آور می‌شود؟

خیر، ایام بلا تکلیفی بیمه‌شده که طبق آرای صادره از سوی مراجع حل اختلاف اداره کار و یا سایر مراجع قانونی منجر به صدور رأی بازگشت به کار شود، باعث زایل شدن ۲۰سال متوالی در کارهای سخت و زیان‌آور نمی‌شود.

در شماره قبلی نشریه در مورد الحاق ماده (۱۶) به آیین‌نامه هیأت‌های تشخیص مطالبات سازمان تأمین اجتماعی توضیحاتی داده شد. به این ترتیب که اگر کارفرما تا دو سال از تاریخ ابلاغ اجرائیه به استناد مصادیق مندرج در ماده (۱۶)، مدارک مستندی در خصوص تضییع حقوق قانونی خود به سازمان تأمین اجتماعی ارائه نکند، موضوع اعتراض کارفرما بعد از تأیید در کمیته‌های مربوطه صرفاً برای یک‌بار قابل رسیدگی در هیأت تجدیدنظر خواهد بود. در این ارتباط برای شرکت ما طبق گزارش بازرسی کارگاهی برای سه نفر از پرسنل که در دوره اشتغال آزمایشی بودند از تاریخ ۱۴۰۰/۷/۱ لغایت ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ همراه با جراثم مربوطه از طرف تأمین اجتماعی اعلام بدهی شده و شرکت نسبت به پرداخت بدهی اقدام کرده است. بعد از مدتی در گزارش حسابرسی که از دفاتر قانونی شرکت به عمل آمده، برای سه نفر فوق‌الذکر در بازرسی از دفاتر قانونی در دوره مذکور حق بیمه مطالبه شده است. پس از اعلام بدهی به علت عدم اعتراض، بدهی قطعی و نه‌ایست منجر به صدور اجرائیه شده و برگ لازم‌الاجرا در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱ به شرکت ابلاغ شده است. آیا این دو بار محاسبه حق بیمه برای چند نفر بیمه‌شده از مصادیق ماده (۱۶) تلقی می‌شود؟

بله، چنانچه حق بیمه‌ای طبق بازرسی کارگاهی محاسبه و مطالبه شود و برای همان دوره بابت همان افراد مندرج در گزارش بازرسی کارگاهی در گزارش بازرسی نیز حق بیمه مطالبه شود، این مطالبه به‌عنوان حق بیمه مضاعف و تکراری تلقی شده و یکی از مصادیق ماده (۱۶) است. چنانچه این موضوع مورد تأیید کمیته‌های مربوطه قرار گیرد قابل رسیدگی در هیأت تجدیدنظر خواهد بود. اگر طبق گزارش حسابرسی میزان دستمزد مندرج در اسناد حسابداری شرکت بیش از دستمزد مندرج در بازرسی کارگاهی باشد مطالبه حق بیمه مابه‌التفاوت دستمزد، مضاعف و تکراری نخواهد بود.

با ۵۹سال سن، ۲۵سال و ۶ماه سابقه بیمه پردازی اجباری در یک شرکت تولیدی دارم. در سنوات گذشته بعضی کارگران شرکت که بیش از ۲۵سال سابقه پرداخت حق بیمه داشتند، طبق ماده (۱۰) قانون نوسازی صنایع کشور به ازای هر نفر متقاضی بازنشستگی، اگر یک نفر کارگر جدید توسط شرکت جذب و مشغول به کار می‌شد، بدون شرط سنی بازنشسته می‌شدند، آیا این قانون کماکان قابل اجراست؟

خیر، ماده (۱۰) قانون نوسازی صنایع کشور صرفاً در طول برنامه‌های پنج‌ساله سوم تا پنجم جمهوری اسلامی ایران قابلیت اجرایی داشت. شما باید پس از رسیدن به سن ۶۰سالگی تمام درخواست بازنشستگی کنید.

کارفرمای مغازه قصابی هستیم و شش ماه است با نرخ ۱۸درصد همراه با درمان، بیمه مشاغل آزاد شده‌ام. یک ماه قبل مدت یک هفته در بیمارستان البرز کرج که متعلق به سازمان تأمین اجتماعی است بستری بودم. دوستم که بیمه‌شده اختیاری است در بخش دیگر بیمارستان بستری بود، هزینه بستری او به‌صورت رایگان بوده و بدون پرداخت وجهی ترخیص شد. اما من را بعد از دریافت مبلغی به‌عنوان فرانشیز مرخص کردند. در حالی که هر دو بیمه‌شده تأمین اجتماعی هستیم و در بیمارستانی که متعلق به سازمان تأمین اجتماعی است بستری شده بودیم، علت این کار چیست؟

درمان همه بیمه‌شدگان اجباری، بیمه‌شدگان توافقی، رانندگان، کارگران ساختمانی، قالیبافان، مقرری‌گیران بیمه بیکاری و به‌عبارتی بیمه‌شدگانی که نرخ حق بیمه ۲۷درصد دارند، همراه با تمام افراد تحت‌تکفل قانونی در مراکز درمانی ملکی و استیجاری سازمان تأمین اجتماعی بدون دریافت فرانشیز و به‌صورت رایگان انجام می‌گیرد. اما درباره افرادی که در قالب بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد بیمه‌پرداز هستند، اگر قرارداد آن‌ها همراه با درمان باشد، در مراکز درمانی متعلق به سازمان تأمین اجتماعی اعم از سرپایی و یا بستری مبلغی به‌عنوان فرانشیز از بیمه‌شده اخذ می‌شود.

کارفرمای کارگاه مکانیکی هستیم. پس از اعتراض به اعلام بدهی اولیه و شرکت در جلسه تشخیص مطالبات سازمان تأمین اجتماعی، رأی هیأت بدوی در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۳ به من ابلاغ شده و ظرف ۲۰روز حق اعتراض داشتم. آخرین روز مهلت قانونی اعتراض روز ۲۲بهمن ماه و تعطیل رسمی بود و به‌علت عدم دسترسی به اینترنت برای اعتراض الکترونیکی موفق به اعتراض نشدم. با توجه به اینکه مهلت قانونی ۲۰روزه سپری شده، اما روز پایان آن تعطیل رسمی بوده، آیا امکان اعتراض به رأی هیأت بدوی را دارم؟

قبلاً در نشریه اطلاع‌رسانی شده که بعضی از کارفرمایان به علت عدم آگاهی از مقررات متحمل ضرر و زیان می‌شوند. مجدداً اعلام می‌شود که طبق مواد (۴۴۴) و (۴۴۵) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی، اگر روز پایانی موعد اعتراض با روز جمعه و یا تعطیل رسمی مصادف شود، مهلت پایانی اعتراض روز بعد از تعطیلی خواهد بود. همچنین طبق یکی از مواد مذکور روز ابلاغ و روز اقدام برای اعتراض جزء مهلت تعیین شده در ابلاغ احکام مطالباتی نیست. با توجه به توضیحات ارائه شده اگر از این مقررات اطلاع داشتید می‌توانستید بعد از تعطیلی رسمی حداکثر تا روز ۱۴۰۲/۱۱/۲۴ به رأی هیأت بدوی اعتراض کنید.

بیمه‌شده اختیاری هستیم و با احتساب سابقه بیمه اجباری جمعاً هفت سال سابقه بیمه پردازی تأمین اجتماعی دارم. قبلاً ۱۳سال در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی شاغل بودم و بعد از بازپردی چون کسورات بازنشستگی را دریافت نکردم، نسبت به انتقال سوابق ارش به صندوق تأمین اجتماعی اقدام کرده‌ و در حال پرداخت اقساط مابه‌التفاوت سوابق انتقالی هستیم. بعد از سپری شدن چند ماه سن من به ۶۰سال تمام می‌رسد. آیا با دارا بودن ۶۰سال سن و ۲۰سال سابقه (۱۳سال سابقه انتقالی و هفت سال سابقه تأمین اجتماعی) می‌توانم بازنشسته شوم؟ خیر، قبلاً در خصوص مراحل و نحوه انتقال سوابق از سایر صندوق‌های بازنشستگی به صندوق تأمین اجتماعی راهنمایی‌های لازم در نشریه ارائه شده است. مجدداً به اطلاع بیمه‌شدگان می‌رساند که با لحاظ شرایط سن و سابقه (جمع سابقه تأمین اجتماعی و سابقه انتقالی) افرادی که تمایل به بازنشسته شدن دارند لازم است از جمع کل سوابق، حداقل ۱۰سال آن مربوط به سابقه تأمین اجتماعی باشد. ضمناً مادامی که همه اقساط مابه‌التفاوت سوابق انتقالی به حساب تأمین اجتماعی واریز نشده باشد، سابقه انتقالی در سیستم تأمین اجتماعی ذخیره نمی‌شود.

پدرم که بازنشسته تأمین اجتماعی بود اخیراً فوت کرده است. آیا از طریق خدمات غیر حضوری سازمان تأمین اجتماعی می‌توانیم کمک‌هزینه کفن‌ودفن متوفی را دریافت کنیم؟

۵۷مورد از خدمات سازمان تأمین اجتماعی به‌صورت غیرحضوری انجام می‌گیرد که یکی از این خدمات دریافت خدمات غیرحضوری هزینه کفن‌ودفن است. در این ارتباط سازمان تأمین اجتماعی ضمن برقراری ارتباط با سازمان ثبت احوال کشور در مورد استعلام فوت بیمه‌شده نسبت به ارائه خدمات غیرحضوری پرداخت کمک‌هزینه کفن‌ودفن اقدام می‌کند. متقاضی دریافت این کمک‌هزینه می‌تواند بدون مراجعه به شعبه و یا کارگزاری سازمان تأمین اجتماعی صرفاً با اسکن مدارک مربوطه در سامانه خدمات غیرحضوری، نسبت به دریافت آن اقدام کند. البته این خدمت غیرحضوری نافی مراجعه حضوری متقاضی به شعب تأمین اجتماعی نخواهد بود.

من و همکارم که در یک شرکت خصوصی شاغل و بیمه‌شده تأمین اجتماعی هستیم، قرار است در آینده نزدیک با هم ازدواج کنیم. با توجه به اینکه سابقه بیمه پردازی من دو سال و سابقه او ۲۲ماه است، آیا در صورت ازدواج به هر دو نفر کمک‌هزینه ازدواج بلاعوض تعلق می‌گیرد؟ ضمناً یکی از همکاران دیگر سوآلی داشت مبنی بر اینکه در ازدواج اولی خود به علت نداشتن شرایط لازم موفق به دریافت کمک‌هزینه ازدواج نشده است. چون ازدواج اولی او موفق نبوده، اگر تصمیم به ازدواج مجدد داشته باشد آیا در ازدواج دوم با احراز شرایط لازم می‌تواند از این کمک‌هزینه بهره‌مند شود؟

طبق مقررات کمک‌هزینه ازدواج به هر دو زن و شوهر بیمه‌شده تعلق می‌گیرد. چون یکی از شرایط دریافت این کمک‌هزینه این است که بیمه‌شده ظرف پنج سال از تاریخ عقد رسمی ۷۲۰روز سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد، شما با داشتن شرط مذکور استحقاق دریافت کمک‌هزینه ازدواج را دارید، اما همسران با ۲۲ماه سابقه نمی‌توانند از این کمک‌هزینه برخوردار شوند. ضمناً کمک‌هزینه ازدواج صرفاً به ازدواج اولی تعلق می‌گیرد.

مدیرعامل یک شرکت تولیدی تازه تأسیس هستیم. نوع فعالیت شرکت ایجاب می‌کند که بعضی از کارکنان هر ماه به مأموریت بروند. چون به مقررات سازمان تأمین اجتماعی آگاهی کامل ندارم خواستم کسب اطلاع داشته باشم آیا پرداخت حق مأموریت مشمول کسر حق بیمه است؟

اقلام پرداختی به بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی که مشمول کسر حق بیمه نیست عبارت‌اند از: بازخرید ایام مرخصی، هزینه سفر و فوق‌العاده مأموریت، کمک‌هزینه عائله‌مندی و حق اولاد، عیدی پایان سال، پرداخت‌های نقدی و یا غیرنقدی مناسبتی، پاداش بهره‌وری و افزایش تولید طبق ماده (۴۷) قانون کار، کمک‌هزینه مسکن و خوراک در ایام بیماری بیمه‌شده، خسارات اخراج و مزایای پایان کار (حق سنوات).

پزشک معالجم اعلام کرده که چون بیماری من صعب‌العلاج است، باید از کارافتاده کلی شوم. در کمیسیون پزشکی نیز از کارافتادگی من تأیید شده، اما شعبه تأمین اجتماعی اعلام می‌کند به علت کسری سابقه نمی‌توانم از مستمری فوق استفاده کنم. علت چیست؟

اعلام شعبه فوق مقررات است. طبق ماده (۷۵) قانون تأمین اجتماعی یکی از شرایط برقراری مستمری از کارافتادگی کلی این است که بیمه‌شده باید ظرف ۱۰سال قبل از ابتلا به بیماری (مثل شما) حداقل یک سال سابقه پرداخت حق بیمه و همچنین ظرف یک سال قبل از ابتلا به بیماری حداقل ۹۰روز سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد که حتماً شما فاقد این دو شرط هستید.

۱۶سال است که در یک شرکت خدماتی اشتغال به کار دارم و بیمه‌شده تأمین اجتماعی هستم. به‌علت اختلاف با کارفرما از شرکت اخراج شده و جهت برقراری بیمه بیکاری به اداره کار شکایت کرده‌ام. با توجه به اینکه ۵۵سال سن دارم و متأهل هستم، طبق جدول دوره‌های پرداخت حق بیمه چند سال می‌توانم از مقرری بیمه بیکاری استفاده کنم؟

بیمه‌شده‌ای که در زمان برقراری مقرری بیمه بیکاری ۵۵سال و یا بیشتر سن داشته باشد، مادامی که مشغول به کار نشده بدون در نظر گرفتن جدول دوره‌های پرداخت حق بیمه، تا رسیدن به سن بازنشستگی ۶۰سال پرداخت مقرری او ادامه خواهد داشت. بعد از رسیدن به سن مذکور مقرری بیمه بیکاری قطع شده و متعاقباً بدون درخواست بیمه‌شده حکم برقراری مستمری بازنشستگی او صادر می‌شود.

atiyeonline.ir

رسانه جامع حوزه رفاه و تأمین اجتماعی